

Ủy Nhiệm Chăm Sóc Sức Khỏe và Lấy Quyết Định Y Tế (Health Care Proxy and Medical Decision Making)

Đoạn này có những thông tin quan trọng về việc lấy quyết định y tế. Nên bàn thảo điều này với nhóm chăm sóc sức khỏe quý vị. Trong đây bao gồm Lời Giới Thiệu, Phần Tổng Quát, Tóm Lược Luật Massachusetts về việc Lấy Quyết Định Y Tế, Chỉ Dẫn Ủy Nhiệm và Bản Mẫu Ủy Nhiệm.

Lời Giới Thiệu

Luật liên bang đòi hỏi các bệnh viện phải cung cấp cho mọi bệnh nhân người lớn những thông tin về:

- (1) Quyền hạn - theo luật tiểu bang - lấy quyết định về công việc chăm sóc y tế cho bản thân;
- (2) Quyền lập "điều chỉ dẫn trước"; và
- (3) Chánh sách của bệnh viện về những quyền hạn như thế.

Mục đích soạn thảo tài liệu này là cung cấp thông tin đó cho quý vị. Chúng tôi hy vọng tài liệu này sẽ hữu ích cho quý vị. Nên đàm luận với các bác sĩ, y tá hoặc người chăm sóc khác tại bệnh viện nếu quý vị có bất cứ thắc mắc nào.

Những người dịch thuật sẵn sàng hỗ trợ quý vị xem qua thông tin này. Nếu quý vị muốn biết thêm thông tin về các bản dịch - và đang gọi từ bên ngoài bệnh viện - thì nên bấm số 617-636-5547. Nếu quý vị gọi từ bên trong bệnh viện thì nên bấm số 6-5547.

Dự Liệu Trước

Có thể xảy ra trường hợp quý vị bị thương tích trầm trọng hoặc bị bệnh nặng, và không thể lấy quyết định về chăm sóc y tế cho chính mình. Gia đình, bạn bè và người trông nom có thể phải lấy quyết định nhân danh quý vị - về tánh chất và mức chăm sóc y tế cho quý vị, kể cả quyết định xem có nên duy trì cuộc sống của quý vị bằng các hệ thống trợ sinh hay không. Tuy rằng những tiến bộ trong lĩnh vực kỹ thuật y tế đã cứu sống được nhiều người, đôi khi các trị liệu này lại không có hiệu quả, hoặc thỉnh thoảng tác hại của liệu pháp cũng vượt cao hơn lợi ích. Quý vị có thể có quan điểm của riêng bản thân về trị liệu mình muốn theo nếu lỡ không thể tự lấy quyết định. Có thể là gia đình quý vị và nhiều người khác không biết về những ước nguyện này. Nếu không biết quý vị muốn gì thì gia đình và những người khác sẽ khó lấy quyết định thay cho quý vị.

Nêu Những Điều Chỉ Dẫn Trước

Quý vị có thể đoán chắc ước nguyện của mình sẽ được tuân hành - và giúp những người phải lấy quyết định nhân danh quý vị - bằng cách thực hiện những gia đoạn ngay trong hiện tại. Tại Massachusetts, luật lệ đặc biệt quy định phải nêu tên một người (thí dụ: người gần gũi với quý vị, chẳng hạn như người hôn phối hay bạn bè thân thiết) làm "đại diện chăm sóc sức khỏe" và lấy quyết định y tế dùm, nếu lỡ quý vị không thể tự lấy các quyết định này. Người đại diện chăm sóc sức khỏe được chỉ định qua giấy ủy nhiệm chăm sóc sức khỏe. (Có kèm mẫu ủy nhiệm.) Nếu muốn, quý vị cũng có thể để chung vào bản ủy nhiệm những chỉ dẫn cụ thể về dạng chăm sóc y tế mà mình muốn hoặc không muốn.

Tuy nhiên, nếu đặt giới hạn thẩm quyền của người đại diện chăm sóc sức khỏe thì có thể làm cho người đó khó hành động thay mặt trong trường hợp quý vị chưa dự liệu trước. Do vậy, thay vì ghi rõ các chỉ dẫn cụ thể vào bản ủy nhiệm, quý vị có thể nêu ra cho người đại diện biết những đường lối uyển chuyển - qua nhiều lần bàn thảo với người này, hoặc dùng tài liệu tách riêng có tên gọi rõ ràng "Chỉ là đường lối hướng dẫn".

Bàn Thảo Các Vấn Đề

Sẽ khó dự liệu dạng chăm sóc y tế quý vị muốn có vào trường hợp bệnh tật trong tương lai, do đó quý vị nên bàn thảo các vấn đề y tế với bác sĩ của mình trước khi điền bản ủy nhiệm chăm sóc sức khỏe. Quý vị cũng nên đàm luận với người đại diện chăm sóc sức khỏe về những nguyên tắc tiêu chuẩn và dạng chăm sóc y tế quý vị muốn có - hoặc không muốn có - trong một số hoàn cảnh nhất định.

Thí dụ: có thể bàn thảo với bác sĩ và người đại diện chăm sóc sức khỏe về những hoàn cảnh quý vị muốn được cứu sống nếu lỡ tim ngừng đập và dứt hơi thở, khi nào thì nên sử dụng các dạng trợ sinh khác nhau (chẳng hạn như ống thở, máy trợ hô hấp, và ống nuôi). Quý vị cũng nên cân nhắc và bàn thảo về kiểu loại và mức trị liệu mình muốn nếu lỡ bất tỉnh và dự kiến sẽ khó hồi sức. Sau đây là một số dạng trị liệu có thể sẽ được thực hiện cho quý vị trong nhiều hoàn cảnh khác nhau: dụng cụ thở, dinh dưỡng và tiếp nước nhân tạo, và lọc thận (thẩm tách).

Có thể cũng nên bàn thảo với bác sĩ và người đại diện của mình về tầm quan trọng của một số điều đối với quý vị, chẳng hạn như:

- (1) Khả năng giao tiếp với gia đình và bạn bè;
- (2) Kéo dài đời sống, ngay cả khi cần dùng máy móc;
- (3) Tuân theo ước nguyện của gia đình quý vị;
- (4) Phẩm chất cuộc sống; và
- (5) Chi phí chăm sóc cho quý vị.

Quý vị nên biết là các bác sĩ, y tá và nhiều người trông nom khác tại Trung Tâm Y Tế Tufts sẽ luôn luôn thực hiện chăm sóc xoa dịu và điều trị đau nhức.

Ngoài những thông tin trong tập tài liệu này, bệnh viện còn có một số chánh sách khác đề cập đến cung cách thi hành quyền hạn của bệnh nhân, kể cả các điều sau đây: Chánh Sách về Hiểu Biết và Thỏa Thuận, Chỉ Thị DNR (Do Not Resuscitate, hay Không Cứu Tỉnh), Tiếp Tục Chăm Sóc cho Bệnh Nhân có Chỉ Thị DNR, và Từ Chối Truyền Máu trên Căn Bản Tín Ngưỡng Cá Nhân. Các nhân viên xã hội và cố vấn tôn giáo cũng có mặt tại bệnh viện để bàn thêm với quý vị về những vấn đề này. Nếu quý vị muốn biết thêm thông tin về những chánh sách này thì nên nêu ra với các bác sĩ, y tá, hoặc người chăm sóc sức khỏe khác tại bệnh viện.

Tóm Lược Luật Massachusetts về việc Lấy Quyết Định Y Tế

Tài liệu này tóm lược những quyền hạn của quý vị - theo luật Massachusetts - liên quan đến vấn đề lấy quyết định chăm sóc y tế cho bản thân, kể cả quyền chấp nhận hay từ chối chữa trị y tế hoặc giải phẫu, và quyền được làm giấy Ủy Nhiệm Chăm Sóc Sức Khỏe.

Quyền Nhận Thông Tin và Lấy Quyết Định Chăm Sóc Y Tế cho Bản Thân

Quý vị có quyền hạn hợp pháp về chăm sóc y tế cho chính mình. Trong đó gồm:

Quyền nhận lấy - từ bác sĩ của quý vị - mọi thông tin y tế đáng kể có ảnh hưởng quan trọng đến quyết định của quý vị về việc có nên đồng ý với thể thức hoặc trị liệu được bác sĩ khuyên dùng hay không

Quyền được tiếp nhận thông tin đó theo cách thức hợp lý. Quyền tổng quát về việc chấp nhận hay từ chối bất cứ thể thức hoặc trị liệu nào, kể cả cách điều trị duy trì cuộc sống.

Nói một cách đơn giản, trước khi chấp nhận bất cứ trị liệu hay thể thức nào, quý vị phải có đầy đủ thông tin, trong đó kể cả:

Phần trình bày về trị liệu hoặc thể thức đã khuyên dùng, kể cả những nguy cơ, lợi ích và kết quả có thể có của điều đó

Phần trình bày về những trị liệu hoặc thể thức thay thế hợp lý, cùng với các nguy cơ, lợi ích và kết quả tương ứng có thể có, kể cả hậu quả sẽ xảy đến nếu không theo bất cứ trị liệu nào

Bất cứ thông tin y tế đáng kể nào khác có thể có ảnh hưởng quan trọng đến quý vị trong quá trình lấy quyết định.

Ủy Nhiệm Chăm Sóc Sức Khỏe: Khi Quý Vị Không Thể Tự Nói Ra

Có thể xảy ra trường hợp quý vị không thể lấy quyết định hoặc cho biết quyết định của chính mình vì bị bệnh tật hay thương tích. Tại Massachusetts, nếu quý vị được ít nhất 18 tuổi và đủ khả năng thì có thể điền đầy đủ vào mẫu Ủy Nhiệm Chăm Sóc Sức Khỏe để chọn người khác (gọi là Đại Diện Chăm Sóc Sức Khỏe) để lấy quyết định chăm sóc sức khỏe dù nếu lỡ quý vị không thể tự nêu rõ những quyết định như thế. Quý vị có thể áp đặt những hạn chế cụ thể hoặc nêu nhiều chỉ dẫn trong bản ủy nhiệm.

Người đại diện chăm sóc sức khỏe chỉ có thể hành động dùm nếu bác sĩ xét thấy quý vị không thể tự lấy quyết định hoặc tự cho biết quyết định chăm sóc sức khỏe. Thế theo mọi điều giới hạn đã nêu ra trong bản ủy nhiệm, người đại diện có thể lấy mọi quyết định chăm sóc sức khỏe mà quý vị vốn thường thực hiện. Người đại diện phải lấy quyết định dựa vào mức hiểu biết của họ về ước nguyện của quý vị (hoặc nếu chưa biết ước nguyện này, thì dựa vào lượng định của họ về lợi ích tốt nhất cho quý vị). Nói chung quyết định của người đại diện sẽ được tuân hành, nếu nhất quán với bất cứ chỉ dẫn nào trên bản ủy nhiệm và nằm trong phạm vi hành nghề y tế có trách nhiệm. Tuy nhiên, trong một số hoàn cảnh, có thể sẽ chuyển bệnh nhân cho người chăm sóc khác hoặc tiến hành tố tụng trước tòa án để giải quyết những thắc mắc về bản ủy nhiệm hay quyết định của người đại diện.

Bệnh nhân có thể thu hồi ủy nhiệm vào bất cứ lúc nào, và nếu người hôn phối được chỉ định làm đại diện, thì bản ủy nhiệm sẽ bị thu hồi khi ly hôn hay ly thân hợp pháp. Quý vị không bị bắt buộc phải điền vào văn tự Ủy Nhiệm Chăm Sóc Sức Khỏe thì mới được người săn sóc sức khỏe chăm sóc y tế. Tuy nhiên, nếu quý vị đã điền tài liệu Ủy Nhiệm Chăm Sóc Sức Khỏe, thì phải giao bản sao cho bác sĩ của quý vị và cơ sở chăm sóc sức khỏe để đính vào hồ sơ y tế.

Nếu Quý Vị Chưa Có Ủy Nhiệm Chăm Sóc Sức Khỏe

Nếu quý vị chưa điền bản Ủy Nhiệm Chăm Sóc Sức Khỏe, thì gia đình của quý vị có thể phải lấy quyết định dựa trên những gì họ nghĩ là quý vị muốn thực hiện. Nếu quý vị không có gia đình, hoặc nếu có bất đồng về dạng trị liệu quý vị mong muốn, thì sẽ cần tòa án chỉ định người giám hộ lấy quyết định nhân danh quý vị.

Ngay cả khi quý vị chưa có bản Ủy Nhiệm Chăm Sóc Sức Khỏe, thì vẫn có thể viết rõ đường lối mình ước nguyện thực hiện nếu lỡ không thể tự lấy quyết định chăm sóc sức khỏe cho bản thân. Đôi khi tài liệu có ghi những đường lối này còn gọi là "Di Chúc Sống", và có hiệu lực hợp pháp ở một số tiểu bang khác không phải là Massachusetts. Tại Massachusetts, đường lối như thế có thể giúp những người khác biết ước nguyện của quý vị về trị liệu y tế trong tương lai. Tuy nhiên, luật Massachusetts vẫn quy định phải sử dụng giấy Ủy Nhiệm Chăm Sóc Sức Khỏe (xem bên trên).

Nếu Quý Vị Dưới 18 Tuổi (Chưa Trưởng Thành)

Nếu quý vị dưới 18 tuổi, thì thông thường cha mẹ hay giám hộ hợp pháp sẽ lấy quyết định về chăm sóc y tế cho quý vị. Một vài trẻ vị thành niên có thể tự lấy quyết định chăm sóc sức khỏe chính mình một cách hợp pháp.

Luật Lệ Khác

Massachusetts cũng có luật bảo vệ đặc biệt đối với vấn đề sử dụng ECT (Electroconvulsive Therapy, hay Liệu Pháp Co Giật Điện) không theo ý nguyện, về việc cho dùng dược phẩm trị loạn thần, và vấn đề phải giữ tại cơ sở sức khỏe tâm thần.

Chi Dẫn về Mẫu Ủy Nhiệm Chăm Sóc Sức Khỏe

Tổng Quát

Nếu quý vị muốn điền vào mẫu này thì cũng nên bàn thảo với bác sĩ - và người được chọn làm đại diện chăm sóc sức khỏe - xem quý vị muốn có dạng chăm sóc y tế nào nếu lỡ bị bệnh trầm trọng và không thể tự lấy quyết định.

Khi đã điền vào mẫu thì hãy giao một bản cho bác sĩ và một bản cho người đại diện của quý vị. Có lẽ cũng nên giao một bản cho luật sư của quý vị, hoặc đính một bản vào với những giấy tờ quan trọng khác.

Nếu có thắc mắc, quý vị nên trình bày với bác sĩ.

Các Đoạn Sẽ Điền

(1) Viết - bằng chữ in - họ tên và địa chỉ của quý vị, cùng với họ tên, địa chỉ và số điện thoại của người được quý vị chọn làm đại diện chăm sóc sức khỏe. Quý vị cũng có thể nêu tên nhân vật thứ nhì trên cương vị "người thay thế" phòng khi đại diện không thể phục vụ.

(2) Nếu quý vị muốn người đại diện có toàn bộ thẩm quyền lấy quyết định y tế cho quý vị - dựa vào hoàn cảnh hiện tại - thì đánh dấu "(b)". Nếu quý vị muốn cho biết những chỉ dẫn cụ thể, và/hoặc quy định giới hạn về thẩm quyền của người đại diện, thì đánh dấu "(a)" và viết rõ các chỉ dẫn. Nếu quý vị dùng cả mặt sau của biểu mẫu, thì cũng phải để ngày và ký tên vào đó, và phải có chữ ký của nhân chứng ở cả mặt trước lẫn sau của mẫu này.

(3) Trước khi ký tên, cần chắc phải có mặt hai người lớn (không phải là đại diện hay người thay thế) để làm chứng cho chữ ký của quý vị. Hãy yêu cầu mỗi nhân chứng ký tên và để ngày vào biểu mẫu rồi viết rõ họ tên và địa chỉ bằng chữ in.